

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla)

10 ta' Lulju 2014 (*)

“Tassazzjoni — VAT — Direttiva 77/388/KEE — It-tielet subparagrafu (?) tal-Artikolu 17(5) — Artikolu 19 — Tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa — Tran?azzjonijiet ta' leasing — O??etti u servizzi inti?i g?al u?u m?allat — Regola tad-determinazzjoni tal-ammont tat-tnaqqis tal-VAT li g?andu ji?i operat — Sistema derogatorja — Kundizzjonijiet”

Fil-Kaw?a C?183/13,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mis-Supremo Tribunal Administrativo (il-Portugall), permezz ta' de?i?joni tas-16 ta' Jannar 2013, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-12 ta' April 2013, fil-pro?edura

Fazenda Pública

vs

Banco Mais SA,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn L. Bay Larsen, President tal-Awla, K. Lenaerts, Vi?i President tal-Qorti tal-?ustizzja, li qieg?ed ja?ixxi b?ala Im?allef tar-Raba' Awla, M. Safjan, J. Malenovský (Relatur) u K. Jürimäe, Im?allfin,

Avukat ?enerali: M. Szpunar,

Re?istratur: M. Ferreira, Amministratur Prin?ipali,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tas-6 ta' Marzu 2014,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?all-Gvern Portugi?, minn L. Inez Fernandes u R. Laires, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Finlandi?, minn J. Heliskoski, b?ala a?ent,
- g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn J. Beeko u V. Kaye, b?ala a?enti, assistiti minn O. Thomas u R. Hill, barristers,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn M. Afonso u C. Soulay, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konkluzjonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva

tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 95/7/KE, tal-10 ta' April 1995, Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 274, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn il-Fazenda P?blica (It-Te?or pubbliku) u Banco Mais SA (iktar 'il quddiem “Banco Mais”), kumpannija tal-leasing, dwar il-metodu li g?andu jintu?a sabiex ji?i stabbilit l-ammont li g?andu jitnaqqas mit-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-“VAT”) dovuta jew im?allsa matul l-akkwist ta' o??etti u s-servizzi u?ati biex isiru fl-istess ?in tran?azzjonijiet li jag?tu dritt g?al tnaqqis u tran?azzjonijiet li ma jag?tux dritt g?al tnaqqis (iktar 'il quddiem l-“o??etti u servizzi inti?i g?al u?u m?allat”).

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 17 tas-Sitt Direttiva, intitolat “Ori?ini u skop tad-dritt li tnaqqas”, jistipula, fil-paragrafi 2 u 5 tieg?u:

“2. Sa kemm l-o??etti u s-servizzi huma u?ati g?all-iskopijiet fuq it-transazzjoni taxxabbli tieg?u, il-persuna taxxabbli g?andha tkun intitolata biex tnaqqas mit-taxxa li hi responsabbli biex t?allas:

(a) [VAT] dovuta jew m?allsa fir-rigard ta' o??etti jew servizzi pprovduti jew li g?andhom ikunu pprovduti lilu minn persuna taxxabbli o?ra;

[...]

5. Fir-rigward ta' o??etti u servizzi li g?andhom ikunu w?ati minn persuna taxxabbli kemm g?al transazzjonijiet koperti b'paragrafi 2 u 3, fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur mi?jud titnaqqas, u g?al transazzjonijiet fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur mi?jud ma titnaqqasx, it-tali proporzjon biss tat-taxxa fuq il-valur mi?jud g?andu jkun imnaqqas kif hu attribwit g?at-transazzjonijiet ta' qabel.

Dan il-proporzjon g?andu jkun determinat, b'mod konformi ma' l-Artikolu 19, g?at-transazzjonijiet kollha mwettqa minn persuna taxxabbli.

Madanakollu, l-Istati Membri jistg?u:

(a) jawtorizzaw lill-persuna taxxabbli biex tistabilixxi proporzjon g?al kull settur tan-negozju tieg?u, sakemm kontijiet separati huma mi?muma g?al kull settur;

(b) i?ieg?lu l-persuna taxxabbli biex tiddetermina proporzjon g?al kull settur tan-negozju tieg?u u ??omm kontijiet separati g?al kull settur;

(?) jawtorizzaw jew i?ieg?lu l-persuna taxxabbli biex tag?mel it-tnaqqis fuq il-ba?i ta' l-u?u ta' kollha jew parti mill-o??etti u s-servizzi;

(d) jawtorizzaw lill-persuna taxxabbli m?ieg?la tag?mel it-tnaqqis b'mod konformi mar-regola stabbilita fl-ewwel sub-paragrafu, fir-rigward ta' l-o??etti u s-servizzi kollha u?ati g?al transazzjonijiet msemmija hemmhekk;

(e) jipprovdu li fejn [il-VAT] li m'hix imnaqqsa mill-persuna taxxabbli hi insinifikanti, hi g?andha tkun trattata b?ala xejn.”

4 L-Artikolu 19(1) tas-Sitt Direttiva, intitolat “Kalkulazzjoni tal-proporzjon imnaqqas”, jipprovdi:

“Il-proporzjon imnaqqas ta’ t l-ewwel sub-paragrafu ta’ l-Artikolu 17(5) g?andu jkun mag?mul minn frazzjoni li jkollha:

- b?ala numeratur, l-ammont totali, esklussiv [mill-VAT], tal-bejg? kull sena attribwit g?at-transazzjonijiet li fuqhom it-taxxa fuq il-valur mi?jud titnaqqas ta’ t l-Artikolu 17(2) u (3),
- b?ala denominatur, l-ammont totali, esklussiv [tal-VAT], tal-bejg? kull sena attribwit lit-transazzjonijiet inklu?i fin-numeratur u lit-transazzjonijiet fir-rigward ta’ li [l-VAT] mhux imnaqqas. L-Istati Membri jistg?u ukoll jinkludu fid-denominatur l-ammont ta’ sussidji, g?ajr dawk spe?ifikati fl-Artikolu 11A(1)(a).

Il-proporzjon g?andu jkun stabbilit fuq ba?i annwali, iffissat b?ala persenta?? u mag?mul figura s?i?a li ma te??edix il-numru li jmiss.”

Id-Dritt Portugi?

5 L-Artikolu 23 tal-kodi?i tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (Código do Imposto sobre o Valor Acrescentado), fil-ver?joni tieg?u applikabbli g?as-sena fiskali 2004 (iktar ’il quddiem “CIVA”), jipprovdi:

“1. Meta, fl-e?er?izzju tal-attività tag?ha, il-persuna taxxabli twettaq trasferimenti ta’ o??etti jew provvista ta’ servizzi, li parti minnhom ma tag?tix dritt g?al tnaqqis, it-taxxa m?allsa fuq ix-xiri g?andha titnaqqas biss g?al dik il-per?entwali li tikkorrispondi mal-ammont annwali ta’ tran?azzjonijiet eli?ibbli g?ad-dritt g?al tnaqqis.

2. Minkejja d-dispo?izzjonijiet tal-paragrafu pre?edenti, il-persuna taxxabli tista’ twettaq it-tnaqqis skont l-u?u reali ta’ parti jew tat-totalità tal-o??etti jew servizzi u?ati, bil-kundizzjoni li d-direttorat ?enerali tat-taxxi diretti u indiretti ji?i informat minn qabel, bla ?sara g?all-possibbiltà li dan tal-a??ar jimponi fuqha kundizzjonijiet spe?jali jew li jwaqqaf din il-pro?edura fil-ka? li ji?u kkonstatati distorsjonijiet sinjifikattivi fit-tassazzjoni.

3. L-amministrazzjoni fiskali tista’ tobbliga lill-persuna taxxabli ta?ixxi skont il-paragrafu pre?edenti:

(a) meta l-persuna taxxabli te?er?ita attivitajiet ekonomi?i distinti;

(b) meta l-applikazzjoni tal-pro?edura msemmija fil-paragrafu 1 twassal g?al distorsjonijiet sinjifikattivi fit-tassazzjoni.

4. Il-per?entwali ta’ tnaqqis imsemmi fil-paragrafu 1 tirri?ulta minn frazzjoni komposta minn, b?ala numeratur, l-ammont annwali, bl-esklu?joni tat-taxxa, tat-trasferimenti ta’ o??etti u ta’ provvista ta’ servizzi li jag?tu dritt g?al tnaqqis ta’ t l-Artikolu 19 u l-Artikolu 20(1), u, b?ala denominatur, l-ammont annwali, bl-esklu?joni tat-taxxa, tat-tran?azzjonijiet kollha mwettqa mill-persuna taxxabli, inklu?i t-tran?azzjonijiet e?enti minn jew li ma humiex su??etti g?at-taxxa, b’mod partikolari s-sussidji li ma humiex su??etti g?at-taxxa minbarra s-sussidji fuq apparat.

5. Madankollu, g?all-finijiet tal-kalkolu msemmi fil-paragrafu pre?edenti, ma humiex inklu?i t-trasferimenti ta’ attiv immobbli, li kien u?at fil-kuntest tal-attività tal-impri?a, kif ukoll it-tran?azzjonijiet li jinvolvu attiv immobbli jew finanzjarju, li huma ta’ natura sussidjarja fir-rigward tal-attività e?er?itata mill-persuna taxxabli.

[...]"

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

6 Banco Mais hija bank li teferita attivitajiet ta' leasing għas-settur tal-karozzi kif ukoll attivitajiet oħra finanzjarji.

7 Mill-proċess li għandha l-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li, fl-eferizzju ta' dawn l-attivitajiet, Banco Mais twettaq kemm tranżazzjonijiet li jagħtu dritt għal tnaqqis kif ukoll tranżazzjonijiet li ma jagħtux dritt għal tnaqqis. F'din l-okkażjoni, Banco Mais tuża oġġetti u servizzi milquta esklużivament minn waħda jew l-oħra minn dawn il-kategoriji ta' tranżazzjonijiet kif ukoll oġġetti u servizzi intiżi għal użu m'allat, għal liema kisba għandha tallas drittijiet tal-VAT.

8 Għas-sena fiskali 2004, Banco Mais naqqset b'mod sħiḡ il-VAT imħallsa matul l-akkwist ta' oġġetti u ta' servizzi użati esklużivament għall-finijiet li twettaq tranżazzjonijiet li jagħtu dritt għal tnaqqis, fosthom kienu jidhru l-akkwisti ta' vetturi għall-eżenżi tal-attività ta' leasing eferitata minn dan il-bank.

9 Fir-rigward ta' oġġetti u servizzi intiżi għal użu m'allat, Banco Mais ikkalkolat il-proporzjon ta'ha ta' tnaqqis fuq il-bażi ta' frazzjoni li tinkludi, b'ala numeratur, ir-remunerazzjonijiet perċepiti fl-okkażjoni tat-tranżazzjonijiet finanzjarji li jagħtu dritt għal tnaqqis, li magħhom qied id-d'ul mill-bejgħ iġenerat mit-tranżazzjonijiet ta' leasing li jagħtu dritt għal tnaqqis, u, b'ala denominatur, ir-remunerazzjonijiet perċepiti fl-okkażjoni tat-tranżazzjonijiet finanzjarji kollha, li magħhom qied id-d'ul mill-bejgħ iġenerat mit-tranżazzjonijiet ta' leasing kollha. Fil-prattika, dan il-metodu wassal lil Banco Mais li tqis li 39 % tal-VAT dovuta jew imħallsa fuq dawn l-oġġetti u dawn is-servizzi setgħet titnaqqas.

10 Wara kontroll fiskali mwettaq matul is-sena 2007 u li jirrigwarda s-sena fiskali 2004, Banco Mais qiet suqetta, permezz ta' deċiżjoni tal-Fazenda Pública tas-7 ta' Frar 2008, għall-ħlas ta' teħid lura tal-VAT akkumpanjat minn interessi kumpensatorji, peress li l-metodu użat minn din il-kumpannija biex tistabbilixxi d-dritt ta'ha għal tnaqqis kien wassal għal distorsjoni sinjifikattiva fl-istabbiliment tal-ammont tat-taxxa dovuta.

11 F'din id-deċiżjoni, il-Fazenda Pública ma mminatx il-possibbiltà, għal Banco Mais, li tikkalkola l-proporzjon ta'ha ta' tnaqqis, fir-rigward tat-tranżazzjonijiet ta' kreditu minbarra tal-leasing, b'riferiment, essenzjalment, għall-parti tar-remunerazzjonijiet perċepiti kif hija attribwita għal tranżazzjonijiet li jagħtu dritt għal tnaqqis. Min-naħa l-oħra, hija qieset, fir-rigward tat-tranżazzjonijiet ta' leasing, li l-fatt li kienet użat b'ala kriterju l-parti tad-d'ul mill-bejgħ iġenerat minn tranżazzjonijiet li jagħtu dritt għal tnaqqis, mingħajr ma jiżi eskluż minn dan id-d'ul mill-bejgħ il-parti tal-ħlasijiet tal-leasing perċepiti li jikkumpensaw l-ispiża tal-akkwist tal-vetturi, kellu b'ala effett li jgħawweż il-kalkolu tal-proporzjon ta' tnaqqis.

12 Permezz ta' rikors ipprezentat fis-6 ta' Mejju 2008, Banco Mais ikkontestat, quddiem it-tribunal tributário de Lisboa, id-deċiżjoni tal-Fazenda Pública tas-7 ta' Frar 2008.

13 Din il-qorti laqg?et ir-rikors ippre?entat minn Banco Mais, peress li l-amministrazzjoni fiskali kienet tat interpretazzjoni *contra legem* tal-Artikolu 23(4) ta?-CIVA, peress li din id-dispo?izzjoni kienet tipprovdi, ming?ajr ma tag?mel e??ezzjoni fir-rigward tal-attivitajiet ta' leasing, li l-proporzjon li g?andu jintu?a g?all-o??etti u servizzi inti?i g?al u?u m?allat kellu ji?i kkalkolat b'riferiment g?all-parti tad-d?ul mill-bejg? kif hija attribwita lit-tran?azzjonijiet li jag?tu dritt g?al tnaqqis. Skont din id-dispo?izzjoni, Banco Mais kien messha ti?i awtorizzata tqis il-?lasijiet tal-leasing kollha m?allsa mill-persuni li akkwistaw b'leasing.

14 Il-Fazenda P?blica appellat, quddiem il-qorti tar-rinviju, mill-?udizzju mog?ti fl-ewwel istanza, billi invokat, essenzjalment, li t-tilwima ma tirrigwardax l-interpretazzjoni tal-Artikolu 23(4) ta?-CIVU, li jespli?ita r-regola tat-tnaqqis prevista fil-paragrafu 1 ta' dan l-artikolu, i?da fuq il-possibilit? g?all-amministrazzjoni li te?i?i minn persuna taxxabbli li tistabilixxi l-portata tad-dritt tag?ha g?al tnaqqis skont l-assenjazzjoni tal-o??etti u tas-servizzi inkwistjoni, sabiex tirrimedja distorsjoni sinjifikattiva fit-tassazzjoni. Fil-fatt, il-metodu u?at minn Banco Mais, li kien jikkonsisti f'li jintwera, g?an-numeratur u g?ad-denominatur tal-frazzjoni li servewlha biex tistabilixxi l-proporzjon tag?ha ta' tnaqqis, il-?lasijiet tal-leasing kollha m?allsa mill-klijenti fil-kuntest tal-kuntratt tag?hom ta' leasing iwassal g?al tali distorsjoni, peress li, b'mod partikolari, il-parti tal-?lasijiet tal-leasing li tikkumpensa l-akkwist tal-vetturi ma kinitx tirrifletti l-parti reali tal-ispejje? kif inhuma attribwiti lill-o??etti u servizzi inti?i g?al u?u m?allat li tista' ti?i imputata lil tran?azzjonijiet intaxxati.

15 Huwa f'dawn i?-?irkustanzi li s-Supremo Tribunal Administrativo dde?ieda li jissospendi l-pro?eduri quddiemu u li jag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari segwenti:

“F'kuntratt ta' kiri [leasing], fejn il-klijent i?allas il-kera [?lasijiet tal-leasing], li huwa kompost bl-amortizzazzjoni finanzjarja, interessi u ?lasijiet o?ra, din il-kera [?lasijiet tal-leasing] m?allsa g?andha jew ma g?andhiex tid?ol, skont it-tifsira s?i?a tag?ha, fid-denominatur tal-prorata [proporzjon], jew, bil-kontra, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni biss l-interessi, ?aladarba dawn huma r-remunerazzjoni jew il-vanta?? li l-attivit? bankarja tikseb permezz tal-kuntratt ta' kiri [leasing]?”

Fuq id-domanda preliminari

16 Mill-elementi tal-pro?ess li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-kaw?a prin?ipali tirrigwarda l-legalit? tad-de?i?joni tal-Fazenda P?blica li tikkalkola mill-?did id-dritt g?al tnaqqis ta' Banco Mais, fir-rigward tal-o??etti u s-servizzi inti?i g?al u?u m?allat, b'applikazzjoni tas-sistema ta' tnaqqis prevista fl-Artikolu 23(2) ta?-CIVA.

17 Issa, skont din l-a??ar dispo?izzjoni, moqrija flimkien mal-Artikolu 23(3) ta?-CIVU, f'ka? ta' distorsjonijiet sinjifikattivi fit-tassazzjoni, persuna taxxabbli tista' ti?i obligata twettaq it-tnaqqis tal-VAT skont l-allokazzjoni reali tal-o??etti u tas-servizzi u?ati kollha jew ta' parti minnhom.

18 B'hekk, l-imsemmija dispo?izzjoni tirriprodu?i, essenzjalment, ir-regola li tistabilixxi t-tnaqqis imsemmi fit-tielet subparagrafu (?) tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, li huwa ta' natura derogatorja, meta mqabbel mar-regola prevista fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) u fl-Artikolu 19(1) ta' din id-direttiva.

19 Konsegwentement, g?andu ji?i kkunsidrat, hekk kif ikkonferma l-Gvern Portugi? matul is-seduta, li l-Artikolu 23(2) ta?-CIVA jikkostitwixxi traspo?izzjoni, fid-dritt intern tal-Istat Membru kkon?ernat, tat-tielet subparagrafu (?) tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva.

20 F'dawn i?-?irkustanzi, id-domanda mag?mula g?andha tinftiehem b?ala li tirrigwarda, essenzjalment, il-kwistjoni jekk it-tielet subparagrafu (?) tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva g?andux

ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi li Stat Membru, f'irkustanzi b?al dawk tal-kaw?a prin?ipali, jobbliga lil bank, li je?er?ita b'mod partikolari l-attivitajiet ta' leasing, li juri, g?an-numeratur u g?ad-denominatur tal-frazzjoni li sservi biex tistabilixxi proporzjon wie?ed biss u l-istess ta' tnaqqis g?all-o??etti u servizzi kollha tieg?u inti?i g?al u?u m?allat, l-unika parti tal-?lasijiet tal-leasing li j?allu l-klijenti fil-kuntest tal-kuntratti ta' leasing tag?hom li jikkorrispondu g?all-interessi.

21 Skont ?urisprudenza stabbilita, g?all-interpretazzjoni ta' dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni mhux biss il-kliem tag?ha, i?da wkoll il-kuntest tag?ha u l-g?anijiet imfittxija mil-le?i?lazzjoni li minnha hija tag?mel parti (sentenza SGAE, C?306/05, EU:C:2006:764, punt 34).

22 F'dan il-ka?, it-tielet subparagrafu (?) tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva jistabilixxi li Stat Membru jista' jawtorizza jew jobbliga lill-persuna taxxabli biex tag?mel it-tnaqqis tal-VAT fuq il-ba?i tal-u?u tal-o??etti u s-servizzi kollha jew parti minnhom.

23 Fid-dawl tal-kliem ta' din id-dispo?izzjoni, huwa possibbli g?al Stat Membru li jipprovdi sistema ta' tnaqqis li tqis l-u?u partikolari tal-o??etti u s-servizzi kkon?ernati kollha jew parti minnhom.

24 Fl-assenza ta' kull indikazzjoni o?ra fis-Sitt Direttiva f'dak li jirrigwarda r-regoli li jistg?u ji?u u?ati f'din l-okka?joni, huwa l-obbligu tal-Istati Membri li jistabilixxuhom (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Royal Bank of Scotland, C?488/07, EU:C:2008:750, punt 25, u Cr?dit Lyonnais, C?388/11, EU:C:2013:541, punt 31).

25 Fil-fatt, minn na?a, kif jirri?ulta b'mod ?ar mill-kliem tal-Artikoli 17(5) u 19(1) tas-Sitt Direttiva, din l-a??ar dispo?izzjoni tirreferi biss g?all-proporzjon ta' tnaqqis stabbilit fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) ta' din id-direttiva, u b'hekk tistabilixxi biss regola dettaljata ta' kalkolu g?all-ka? kopert minn dan l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Royal Bank of Scotland, EU:C:2008:750, punt 22).

26 Min-na?a l-o?ra, g?alkemm it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt direttiva jipprevedi li din ir-regola ta' kalkolu tapplika g?all-o??etti u servizzi kollha inti?i g?al u?u m?allat mill-persuna taxxabli, it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5), li jinkludi wkoll id-dispo?izzjoni li tidher ta?t (?), jibda bil-kelma "Madanakollu", liema ?a?a timplika l-e?istenza ta' derogi g?all-imsemmija regola (sentenza Royal Bank of Scotland, EU:C:2008:750, punt 23).

27 Madankollu, fl-e?er?izzju tal-possibilit?, offruta fit-tielet subparagrafu (?) tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, li ssir deroga g?ar-regola ta' kalkolu previst minn din id-direttiva, kull Stat Membru g?andu josserva l-g?an u l-istruttura ta' din id-direttiva, kif ukoll il-prin?ipji li fuqhom hija bba?ata s-sistema komuni tal-VAT (sentenzi BLC Baumarkt, C?511/10, EU:C:2012:689, punt 22, u Cr?dit Lyonnais, EU:C:2013:541, punt 52).

28 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja tfakkar li s-sistema ta' tnaqqis hija inti?a sabiex il-kummer?jant jin?eles g?al kollox mill-pi? tal-VAT dovuta jew im?allsa fil-kuntest tal-attivitajiet ekonomi?i tieg?u kollha. Konsegwentement, is-sistema komuni tal-VAT tiggarrantixxi n-newtralit? perfetta fir-rigward tad-dejn fiskali tal-attivitajiet ekonomi?i kollha, ikunu liema jkunu l-g?anijiet jew ir-ri?ultati tag?hom, bil-kundizzjoni li l-imsemmija attivitajiet ikunu huma stess, b?ala prin?ipju, su??etti g?all-VAT (sentenza Royal Bank of Scotland, EU:C:2008:750, punt 15).

29 Barra minn hekk, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva huwa inti? biex jippermetti lill-Istati Membri li jie?du inkunsiderazzjoni l-karatteristi?i spe?ifi?i partikolari g?all-attivitajiet tal-persuna taxxabli sabiex jaslu g?al ri?ultati iktar pre?i?i fl-istabbiliment tal-portata tad-dritt g?al tnaqqis (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Royal Bank of

Scotland, EU:C:2008:750, punt 24, u BLC Baumarkt, EU:C:2012:689, punti 23 u 24).

30 Mill-argumenti pre?edenti jirri?ulta li, fid-dawl, l-ewwel nett, tal-kliem tat-tielet subparagrafu (?) tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, it-tieni nett, tal-kuntest li tag?mel parti minnu din id-dispo?izzjoni, it-tielet nett, tal-prin?ipji ta' newtralità fiskali u ta' proporzjonalità u, ir-raba' nett, tal-g?an tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) ta' din id-direttiva, kull Stat Membru li je?er?ita l-possibbiltà offruta fit-tielet subparagrafu (?) tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?gura li modalitajiet ta' kalkolu tad-dritt g?al tnaqqis jippermettu li ji?i stabbilit bl-ikbar pre?i?joni l-parti tal-VAT kif hija attribwita g?al tran?azzjonijiet li jag?tu dritt g?al tnaqqis (ara, f'dan is-sens, is-sentenza BLC Baumarkt, EU:C:2012:689, punt 23).

31 Fil-fatt, il-prin?ipju ta' newtralità inerenti g?as-sistema komuni tal-VAT, je?i?i li l-modalitajiet ta' kalkolu tad-tnaqqis jirriflettu o??ettivament il-parti ta' allokkazzjoni reali tal-ispejje? i??enerata mill-akkwist ta' o??etti u ta' servizzi inti?i g?al u?u m?allat li jista' ji?i imputat g?al tran?azzjonijiet li jag?tu dritt g?al tnaqqis (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Securenta, C?437/06, EU:C:2008:166, punt 37).

32 G?al dan il-g?an, is-Sitt Direttiva ma tipprekludix lill-Istati Membri milli japplikaw, fir-rigward ta' operazzjoni partikolari, metodu jew kriterju ta' tqassim differenti mill-metodu bba?at fuq id-d?ul mill-bejg?, sakemm il-metodu mag??ul jiggarrantixxi determinazzjoni tal-proporzjon tad-tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa li tkun iktar pre?i?a minn dik li tirri?ulta mill-applikazzjoni tal-metodu bba?at fuq id-d?ul mill-bejg? (ara, f'dan is-sens, is-sentenza BLC Baumarkt, EU:C:2012:689, punt 24).

33 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat li, jekk it-twettiq, minn bank, ta' tran?azzjonijiet ta' leasing g?as-settur tal-karozzi, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jista' jkollu b?onn l-u?u ta' ?erti o??etti jew servizzi inti?i g?al u?u m?allat, b?al bini, il-konsum tal-elettriku jew ?erti servizzi trasversali, ?afna drabi, dan l-u?u huwa qabel xejn i??enerat mill-finanzjament u l-?estjoni tal-kuntratti konkluzivi mill-persuna li tag?ti leasing mal-klijenti tag?ha u mhux permezz tat-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni tal-vetturi. Hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika jekk dan huwiex il-ka? fil-kaw?a prin?ipali.

34 Issa, f'dawn i?-?irkustanzi, il-kalkolu tad-dritt g?al tnaqqis permezz tal-applikazzjoni tal-metodu bba?at fuq id-d?ul mill-bejg?, li jie?u inkunsiderazzjoni l-ammonti kif huma attribwiti g?all-parti tal-?lasijiet tal-leasing li j?allsu l-klijenti u li jservu biex jikkumpensaw it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni tal-vetturi, iwassal biex ti?i stabbilita proporzjon tad-tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa li tkun inqas pre?i?a minn dik li tirri?ulta mill-metodu applikat mill-Fazenda Pública, ibba?at fuq l-unika parti tal-?lasijiet tal-leasing li jikkorrispondu g?all-interessi li jikkostitwixxu l-korrispettiv tal-ispejje? marbuta mal-finanzjament u mal-?estjoni tal-kuntratti sostnuti mill-persuna li tag?ti leasing, peress li dawn l-a??ar ?ew? attivitajiet ji??eneraw l-essenzjali tal-u?u tal-o??etti u tas-servizzi inti?i g?al u?u m?allat, bil-g?an li jwettqu tran?azzjonijiet ta' leasing g?as-settur tal-karozzi.

35 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li t-tielet subparagrafu (?) tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jipprekludix li Stat Membru, f'?irkustanzi b?al dawk tal-kaw?a prin?ipali, jobbliga lil bank, li je?er?ita b'mod partikolari l-attivitajiet ta' leasing, li juri, g?an-numeratur u g?ad-denominatur tal-frazzjoni li sservi biex tistabbilixxi proporzjon wie?ed biss u l-istess ta' tnaqqis g?all-o??etti u servizzi kollha tieg?u inti?i g?al u?u m?allat, l-unika parti tal-?lasijiet tal-leasing li j?allsu l-klijenti fil-kuntest tal-kuntratti ta' leasing tag?hom li jikkorrispondu g?all-interessi, meta l-u?u ta' dawn l-o??etti u ta' dawn is-servizzi huwa qabel xejn i??enerat mill-finanzjament u l-?estjoni ta' dawn il-kuntratti, li hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika dan.

Fuq l-ispejje?

36 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejje. L-ispejje sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jitgħallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tiddeċiedi:

It-tielet subparagrafu (?) tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima, għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jipprekludix li Stat Membru, f'irkustanzi b'dawk tal-kawża prinċipali, jobbliga lil bank, li jeżerċita b'mod partikolari l-attivitajiet ta' leasing, li juri, għan-numeratur u għad-denominatur tal-frazzjoni li sservi biex tistabbilixxi proporzjon wieċed biss u l-istess ta' tnaqqis għall-oġġetti u servizzi kollha tiegħu intiġi għal użu m'allat, l-unika parti tal-ġasijiet tal-leasing li jgħallsu l-klijenti fil-kuntest tal-kuntratti ta' leasing tagħom li jikkorrispondu għall-interessi, meta l-użu ta' dawn l-oġġetti u ta' dawn is-servizzi huwa qabel xejn iżġenerat mill-finanzjament u l-estjoni ta' dawn il-kuntratti, li hija l-qorti tar-rinviju li għandha tivverifika dan.

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-Portugiġ.